

מזן התלמוד

סדר קדשים, מסכת חולין י"א, ב

רב אשי אמר: אתיא משחיטה עצמה, דאמר רחמנא שחוט ואכול, וליחוש שמא במקום נקב קא שחיט! אלא לאו משום דאמרין זיל בתר רובא

דאמר רחמנא – שאמר ה'
וליחוש – ולחשוש
זיל בתר רובא – לך אחר הרוב

הסבר: רב אשי מביא ראיה לכך שהולכים אחר הרוב מהלכות שחיטה, שהרי התורה התירה לשחוט בהמה ולאכול, ולא חוששים שמא בדיוק במקום השחיטה היה נקב בקנה והבהמה היא טריפה – משום שרוב הבהמות אינן טריפות, ומכאן שהולכים אחר הרוב.

תפילה לשלום חיילי צה"ל:

מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובמים.
יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאיו תחתיהם,
ועטרים בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקיים בהם הכתוב:
"כי ה' אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

יום ירושלים

"ירושלים הבנויה פתיר שחברה לה יחדו"

(תהלים, פרק נכ"ב)

דף י': ספנתא חמירא מאיסורא

בדף זה מלמדים אותנו חכמים כלל חשוב: "ספנתא חמירא מאיסורא" – סכנה חמורה יותר מאיסור. פרוש הדבר הוא שאמנם יש להיזהר מאוד לא לעבור עברה אבל צריך להיזהר אף יותר לא לסכן את עצמו. לכן כאשר יש ספק האם ככרות של תרומה נגעו בטומאה או לא, מקילים בכך ומתחסמים אליהם כטוהרים, ואילו כאשר יש ספק האם נחש שטה מהמים והטיל בהם ארס – המים אסורים בשתייה בשל הסכנה. מכאן אנו רואים עד כמה מקפידה התורה שנגשמו על חיינו ובריאותנו ולא נסכן אותם שלא לצורך.

דף י"א: רוב

יש שני סוגים של "רוב". אם ישנה תערובת של מאכל מותר ושל מאכל אסור – הולכים אחר הרוב. כלומר: אם רוב התערובת כשרה, אפי' מותר לאכול את כולה, כי מיעוט האיסור בטל ברוב ההתר, אך אם רוב התערובת אסורה אפי' אסור לאכול את כל התערובת. ישנו מקרה נוסף של רוב, המכונה "כל דפריש - מרבא פריש" – כל הפורש, פורש מן הרוב. למשל, חתיכת בשר שנגמצאה ברחוב שיש בו תשע חנויות כשרות וחנויות אחת של טרפה, ואין יודעים מיני הגיע חתיכת הבשר, אומרים: חתיכת הבשר פרישה, יצאה, מאחת מתשע החנויות הכשרות שהן הרוב, ומותר לאכול את הבשר.

דף י"ב: "רוב מצויים אצל שחיטה מומחים הם"

ראובן ביקש משמעון חברו: גש ללול התרנגולים ושחט בבקשה חמש תרנגולות. לאחר שעתים הלך ראובן ללול התרנגולים ומצא חמש תרנגולות שחוטות ליד הלול. את שמעון הוא לא ראה, ולא היה בטוח שאכן שמעון הוא זה ששחט,

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם: כניסת שבת: 18:53 יציאת שבת: 20:11	ניו יורק: כניסת שבת: 19:46 יציאת שבת: 20:55
ישראל ת"א: כניסת שבת: 19:10 יציאת שבת: 20:13	גרמניה: כניסת שבת: 20:30 יציאת שבת: 22:05

מתפלפלים

הימים הם ימי החופש הגדול, סמוך לתשעת הימים שבין ראש חודש אב לט' באב. כמה חברים טובים בני 17-16, רצו לארגן מסע רגלי של כמה ימים מתל אביב לירושלים, דרך ואדיות, שבילים, ומסלולי הליכה שונים. העניין הזה עורר ויכוח בין החברים.

מצד שני

חלק מהחברים טענו שדווקא בתשעת הימים, הליכה רגלית לירושלים תבטא את האהבה לירושלים, ואת זכירתה. גם אם יהיו במסע רגעים של כיף, הנאה ושמחה - זה לא פוגם בחשיבות העלייה לירושלים דווקא בימים הללו של לקראת ט' באב.

מצד אחד

חלק מהחברים טענו שימי תשעת הימים לא מתאימים למסע חברתי שכזה. למרות שהוא כולל עלייה לירושלים, עדיין יהיו בו כיף, שמחה והנאה, וביחד חברתי, וזה לא מתאים לימים הללו.

...ואה דעתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שונים

★ | מן ההיסטוריה

המצור על ירושלים במלחמת השחרור

במהלך מלחמת העצמאות עמדה ירושלים במרכזם של קרבות רבים. הערבים השתלטו על הדרכים המרכזיות המובילות לחלקה היהודי של העיר, ומנעו מעבר של שיירות לוחמים, מזון ואספקה. ניסיונות רבים נעשו כדי לפרוץ את המצור באמצעות שיירות משורינים ולהשתלט על הדרכים, והכוחות היהודיים ספגו אבידות קשות במהלך קרבות אלה. מבצע נחשון ומבצע הראל היו שניים מהמבצעים שבמהלכם הצליחו להעביר שיירות לירושלים. **מאוחר יותר נסללה דרך גישה שכונתה "דרך בורמה", שהצליחה לפרוץ את המצור הירדני על ירושלים הערבית, ובמבצע שילוח הותקן צינור מים שהעביר מים לעיר מאזור חולדה. בזכות מאמצים אלה הצליחו תושבי ירושלים להחזיק מעמד במלחמה.**

שיירה בדרך בורמה בשנת 1948 (wikipedia)

📍 | על המפה | הקסטל

הקסטל הוא שמה של גבעה הנמצאת על הדרך ממערב לירושלים, בשטח מבשרת ציון. היא נקראת כך על שם המצודה (קאסטלום) שבנו הרומאים במקום. **המקום נחשב לנקודה אסטרטגית במהלך קרבות מלחמת העצמאות, בשל שליטתו על הדרך לירושלים.** קרבות קשים התחוללו במקום, והקסטל עברה שלוש פעמים מיד ליד, עד שנכבשה לבסוף בידי כוחות הפלמ"ח ונשארה בידי ישראל. כיום זהו אתר לאומי ובו יד זיכרון לחללי הקרב על הקסטל ולמשוריינים שניסו לפרוץ את הדרך לירושלים.

מצודת הקסטל (Wikipedia, אס.פ.צ.)

חמד של מושג

המצור על ירושלים בתקופת בית שני

המצור על ירושלים - בשנת 66 לספירה החל המרד הגדול של היהודים בארץ ישראל נגד השלטון הרומאי. בעקבות זאת הגיע הצבא הרומאי בראשות אספסיאנוס והטיל מצור על ירושלים. המצור נמשך זמן רב, ובמהלכו ספגו שני הצדדים אבידות קשות. לבסוף הצליחו הרומאים בפיקודו של טיטוס להבקיע את חומות העיר, כבשו את ירושלים ושרפו את בית המקדש.

הימים
לוח

3 מי נסעו בה ומה הייתה מטרתם?
4 על שם מה קרויה הדרך הזו כך?

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
1 מהי הדרך המצוירת כאן?
2 מתי סללו אותה?

חידה!

פענחו את המשפט הבא לפי הגימטרייה של האותיות:

1 200 6 60 10 1 40 1 200 10 40 8 1 400 50 20 60

מי אני?

- אני מעבר צר המוביל מהשפלה אל הרי ירושלים.
- בערבית קוראים לי באב-אל-ואד, ויש שיר מפורסם עליי.
- במלחמת העצמאות נהרגו רבים מאנשי השיירות שניסו לעבור בי.
- אם תעברו בי כיום, תוכלו לראות את שרידי המשוריינים שנפגעו.

2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי

2017 70 שנה למדינה

1969 הרב אריה לויין

1967 מלחמת ששת הימים

1948 הקמת המדינה

1947 מלחמת העצמאות

1939 שואה

1897 הרצל

5323 רבי יוסף קארו

5260 1500 החדשה

5258 גירוש ספרד

4900 הרמב"ם

4800 רש"י

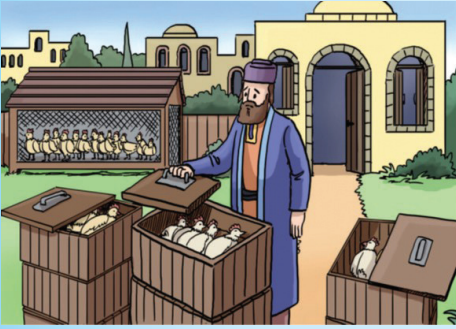
4650 רבי סעדיה גאון

4260 ימי הביניים תקופת הראשונים

סדר קדשים | מסכת חולין | דף י"ב - ט"ז

ולכן שאל את עצמו האם מותר לו לאכול את התרנגולות? הרב אמר לו: יש כלל בדיני שליחיות שקובע: "אין חזקה שליח עושה שליחותו" - אי אפשר לסמוך על כך שהשליח עשה את השליחות שהוטלה עליו. אף על פי כן מותר לך לאכול את התרנגולות מפני שחז"ל קבעו: "רוב מצויים אצל שחיטה מומחים הם" - רוב האנשים שעוסקים בשחיטה, הם מומחים בהלכות שחיטה, ולכן אפילו שאיננו בטוחים ששמעון שחט את העופות, אנו יכולים להיות בטוחים שמי ששחט אותם הוא מומחה ורא שמים שאפשר לסמוך על שחיטתו.

דף י"ג: ראית השוחט

אפשר לשחוט בכל זמן שרוצים, ביום או בלילה, אבל צריך שהשוחט יראה מה הוא עושה, ולכן יש לשחוט לאור אבוקה - אור חזק. על השוחט לראות אם הוא שחט מספיק כדרישת ההלכה, ובכך זאת, אם אדם שחט בלילה שחיטתו כשרה, מפני שאחר כך לאור יום אפשר לבדוק אם הבהמה נשחטה כדיון.

דף י"ד: שחיטה בשבת

שוחט שחט בטעות תרנגולת ביום שבת קודש, בעודו בטוח שיום שישי היאם. מה דינה של התרנגולת, שהרי היא נשחטה בשבת? מאחר שהשחיטה היא היתה בשוגג, התרנגולת כשרה, אך מי ששוחט במזיד בשבת - שחיטתו פסולה, כי הוא מחלל שבת, ומחלל שבת - שחיטתו פסולה.

דף ט"ו: עקדת יצחק והלכות שחיטה

יש לימוד הלכתי בדיני שחיטה הנלמד מעקדת יצחק. ממעשה עקדת יצחק אנו לומדים שאין לשחוט בסכין המחוברת לקרקע. שהרי על אברהם אבינו נאמר: "ויקח את המאכלת לשחט את יצחק בנו". אי אפשר לקחת דבר שמחובר לקרקע, ומכאן לומדים שאסור לשחוט בסכין המחוברת לקרקע.

דף ט"ז: מבית חדש וחסד עבודה זרה

יוסף שמע שהוריו מחפשים כבר כמה שבועות בית חדש וגדול יותר שיוכלו לעבור אליו. יום אחד חזר יוסף הביתה נרגש ואמר לאביו: "אבא, שמעתי שיוזליוס, הגוי שגר בקצה השכונה, מוכר את הבית שלו. אזלי נקנה אותו?" השיב לו אביו: "לא נוכל לקנות את הבית של יוזליוס. לפני שנה ראיתי אותו משתחוה לביתו ומתיחס אליי כאל עבודה זרה, ולכן הוא נאסר בהנאה!" שאל יוסף: "אם כך, איך אנחנו חוצבים אבנים מההר ומשתמשים בהן? הרי סיפרת לי שבעבר היו גוים שהשתחוו להר ועשו ממנו עבודה זרה?" השיב האב: "דברים שמחוברים לקרקע מטבעם, כמו הרים, אינם נאסרים גם אם עושים מהם עבודה זרה. לעומת זאת, אם עקרו אבנים מהקרקע ואחר כך חיברו אותן מחדש, למשל בנו מהן בית, הן נאסרות אם עושים מהן עבודה זרה."

דבר תורה

פרשת במדבר מתארת בפירוט את מבנה המחנה ואת סדר מסע השבטים, ומדגישה את העיקרון: "כְּאִשֶּׁר יַחֲנוּ כֵן יִסְעוּ". לכאורה מדובר בציווי טכני של סדר ההליכה והחניה, אך בתוכו מקופל לימוד חשוב על חוסן רוחני. המדבר, מטבעו, הוא מקום של ארעיות, חוסר יציבות ותנודות קיצוניות. במרחב כזה, האתגר הגדול ביותר אינו רק "לשרוד", אלא לשמור על צלם אדם ועל רמה רוחנית גבוהה.

החידוש המהדהד כאן הוא שגבורת האדם נמדדת ביכולתו לשמור על אותה נאמנות לערכים בהם הוא מאמין, גם כשהנסיבות משתנות. "כאשר יחנו" - קל להיות טוב ומסודר כשהכל רגוע והשגרה ברוכה; אך המבחן האמיתי הוא ה"כן יסעו" - לשמר את אותם ערכים, את אותה סבלנות ואת אותה דבקות בבוא גם כשיוצאים לדרך, כשהביטחון מתערער וכשהתנאים מסביב הפכים מאתגרים ולא מוכרים.

שאלות השבוע

1. ממה צריך להיזהר יותר מעבירה?
2. האם מותר לשחוט בלילה?
3. מה דינה של תרנגולת שנשחטה בשבת?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.*בפיקוח רואה חשבון

תשובות

הציור השבועי

1. דרך בורמה.
2. בשנת תש"ח - 1948 במלחמת העצמאות.
3. נסעו בה לוחמים במשוריינים בדרך לירושלים, כדי להביא מזון ואספקה לירושלים שהייתה במצור.
4. על שם דרך שהייתה בין בורמה לסין.

מי אני? שער הגיא

חידה

סכנתא חמירא מאיסורא

